

Fleksible og hurtige veje til job

I Danmark vælger stort set alle akademiske bachelorer at fortsætte direkte på en kandidatuddannelse. En række andre lande har mere fleksible uddannelsessystemer. Der er potentiale for en større fleksibilitet i den danske uddannelsesstruktur, så studerende kan vælge en hurtigere og mere fleksibel vej til arbejdsmarkedet.

Udvalgte anbefalinger:

At retskravet på en kandidatuddannelse forlænges til at gælde f.eks. 2-3 år

Udvalget anbefaler, at retten til at blive optaget på en kandidatuddannelse fremover gælder f.eks. 2-3 år, så den enkelte nyuddannede bachelor har bedre mulighed for at vælge at påbegynde en erhvervskarriere og eventuelt vende tilbage til universitetet. Det giver den enkelte studerende mere fleksibilitet, og det giver arbejdsmarkedet bedre muligheder for at rekruttere arbejdskraft fra det akademiske bachelorniveau.

At universiteterne får mulighed for at udbyde 1-årige 'overbygningsuddannelser' (60 ECTS) som ordinære heltidsuddannelser

Udvalget anbefaler, at universiteterne også får mulighed for, i tillæg til kandidat- og masteruddannelser, at udbyde 1-årige forskningsbaserede selvstændigt afsluttede 'overbygningsuddannelser' (60 ECTS) som ordinær uddannelse for akademiske bachelorer (uden deltagerbetaling og med SU).

Udvalget anbefaler, at de 2-årige kandidatuddannelser (120 ECTS) fortsat er hovedvejen for de akademiske bachelorer på universiteterne, men at universiteterne også udbyder de 1-årige overbygningsuddannelser på en række relevante fag. Akademiske bachelorer får dermed mulighed for at gennemføre en 1-årig forskningsbaseret overbygningsuddannelse som ordinær heltidsuddannelse uden deltagerbetaling. Derved kan disse uddannelser give en hurtigere vej til arbejdsmarkedet end den traditionelle 2-årige kandidatuddannelse.

Baggrund

I Danmark har akademiske bachelorer retskrav på optagelse på den kandidatuddannelse, der er den naturlige overbygning af bacheloruddannelsens fagområde eller fagområder, ved samme universitet i direkte forlængelse af den afsluttede bacheloruddannelse. Bachelorer mister således deres retskrav, hvis de ikke fortsætter studierne direkte.

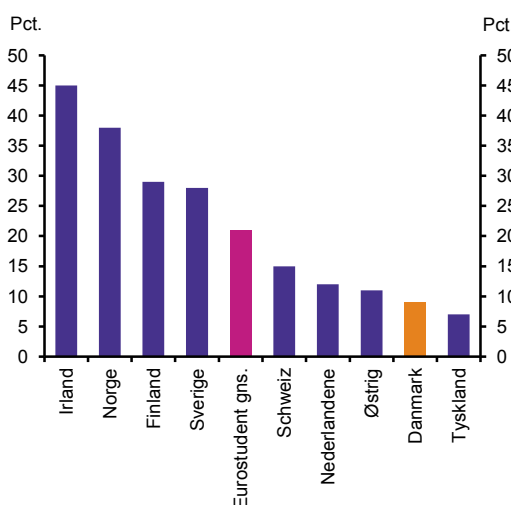
Kun i meget få andre lande er der retskrav som i Danmark, og den direkte overgangsfrekvens mellem bachelor- og kandidatuddannelse i Danmark er meget høj og højere end i andre sammenlignelige lande, jf. figur 1. Omkring 85 pct. af de danske bacheloruddannede fortsætter på en kandidatuddannelse i umiddelbar forlængelse af deres bacheloruddannelse, og ca. 90 pct. påbegynder en kandidatuddannelse inden for 3 år efter afsluttet bacheloruddannelse. Der eksisterer således et yderst begrænset *akademisk* bachelorarbejdsmarked i Danmark, hvilket er i modsætning til en række andre lande, herunder særligt de angelsaksiske lande.

Danske virksomheder er i en spørgeskemaundersøgelse blevet præsenteret for en eksperimentel undersøgelse, som afdækker, om længden på en universitetsuddannelse har betydning for virksomhedernes tilbøjelighed til at ansætte dimittender. Eksperimentet er gennemført af Danmarks Statistik for Udvalg om bedre universitetsuddannelser.

På det overordnede plan er der ikke stor forskel i virksomhedernes tilbøjelighed til at ansætte akademiske bachelorer eller kandidater fra universiteterne. 35 pct. af de virksomheder, der fik en beskrivelse af en **bachelor**, var i høj grad villige til at ansætte dimittenden, mens det var samme var tilfældet for 36 pct. af de virksomheder, der fik beskrivelse af en **kandidat**, jf. Figur 2.

Figur 1

Andel af studerende med forsinket overgang (mere end 24 måneder) fra bachelor til kandidat, pct., Eurostudent VI, 2016-2018

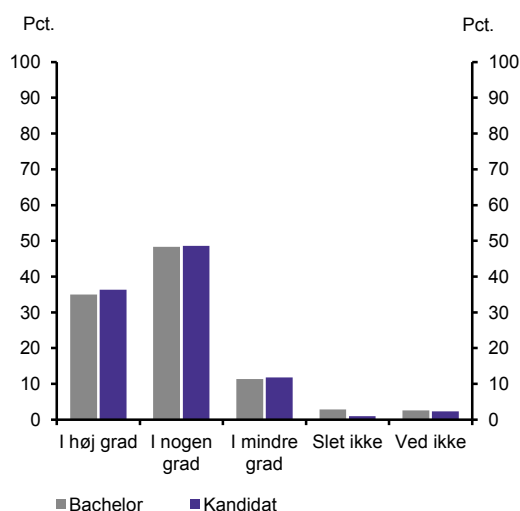

Anm.: Figuren er baseret på data fra Eurostudentundersøgelsen. Både kandidatstuderende fra universiteter og ikke-universiteter er inkluderet i opgørelsen af hensyn til sammenlignelighed på tværs af lande. Datagrundlaget er baseret på spørgeskemaundersøgelser, og er derfor behæftet med usikkerhed. Spørgsmaalsformulering: "Hvor længe efter du dimitterede fra din tidligere uddannelse, påbegyndte du din nuværende kandidatuddannelse?". Det er i opgørelsen ikke spurgt ind til, hvorvidt den studerende har været ledig, beskæftiget eller er udrejst i perioden mellem afsluttet bachelor og påbegyndt kandidatuddannelse.

Kilde: Eurostudent VI, 2016-2018.

Figur 2

Danske virksomheders villighed til at ansætte en nyuddannet bachelor/kandidat fra universitetet, pct., 2017

Anm.: Spørgsmål: "I det følgende gives et eksempel på en universitetsuddannet ansøger til et job i din virksomhed: Marie Nielsen er netop blevet færdig fra universitetet med en bachelorgrad / kandidatgrad, der er relevant for jeres virksomhed. Marie har gode karakterer, og et blandt den bedste femtedel af sin årgang. Marie har interesse i jeres virksomhed og har sendt en god ansøgning. I hvilken grad vil du være interesseret i at ansætte Marie, givet at I har en stilling, der passer til hendes kompetencer?"

N = 677 (bachelor); 684 (kandidat)

Kilde: DST Survey, Danmarks Statistik for Udvalg om bedre universitetsuddannelser, 2017